



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2701/2021
25.08.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца „Eurobank” а.д. Београд, чији је пуномоћник Александар Ђорђевић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Предраг Поповић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 716/19 од 14.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 25.08.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 716/19 од 14.05.2020. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 3946/17 од 14.11.2017. године, ставом првим изреке, укинута је решење о извршењу Првог основног суда у Београду Ив 2288/14 од 25.12.2014. године, па је одбијен, као неоснован, тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 3.213.904,43 динара, са законском затезном каматом од 04.06.2014. године до исплате, са трошковима извршног поступка у износу од 67.900,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 108.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 716/19 од 14.05.2020. године, ставом првим изреке, првостепена пресуда је преиначена у ставу првом изреке, тако што је одржано на снази решење о извршењу Првог основног суда у Београду Ив 2288/14 од 25.12.2014. године. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 183.369,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 109.869,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и

погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испутујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. у вези чл. 231. и 383. ЗПП, на коју се ревизијом указује. Наводе у ревизији којима се оспорава правилно и потпуно утврђено чињенично стање и стављају примедбе на оцену доказа из члана 8. ЗПП, Врховни касациони суд није ценио, јер се ревизија из ових разлога не може изјавити у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, између тужиоца и непарничара Предузећа за производњу, трговину и услуге „АУТО ТЕСН“ д.о.о. Београд, као дужника, закључен је уговор о пословном револвинг оквирном кредиту плус 08.03.2007. године. Тим уговором тужилац је овом предузећу одобрио кредит у износу од 25.000 евра, у динарској противвредности, по куповном курсу тужиоца на дан исплате, на рок од 120 месеци од дана испуњења свих услова из уговора од стране дужника. Истим уговором предвиђено је да за обавезе по том уговору гарантује овде тужени, а према посебном уговору о јемству, који чини саставни део уговора.

Истог дана између тужиоца и туженог закључен је уговор о јемству. Овим уговором тужени се, као јемац платац, обавезао и преузео самосталну и неопозиву обавезу да без приговора буде одговоран према тужиоцу за обавезе дужника из уговора о кредиту, односно да ће у року одређеном у писменом позиву банке испунити обавезу дужника из уговора о кредиту са банком у целости. Чланом 4. тог уговора предвиђено је да као средство испуњења обавеза по уговору тужени предаје тужиоцу две бланко сопствене менице са клаузулом „без протеста“ и да потписивањем уговора о јемству неопозиво овлашћује банку да менице може попунити и у њих унети битне меничне састојке у складу са законом и условима предвиђеним тим уговором, а у вредности укупног потраживања банке према дужнику, укључујући камате и трошкове.

Како дужник из уговора о кредиту није извршио о доспелости своју уговорну обавезу према тужиоцу у потпуности, тужилац је у складу са меничним овлашћењем из уговора о јемству попунио бланко меницу серијски број ... издату дана 08.03.2007. године на износ од 3.213.904,43 динара, са датумом доспећа за наплату 03.06.2014. године. Меница садржи клаузулу „без протеста“, а тужени је на меници означен као трасант. Висина меничног износа опредељена је према потврди тужиоца о стању дуга на дан 03.06.2014. године.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применом чл. 17, 262, 1065, 1066, 977, 1002. и 1004. Закона о облигационим односима закључио да, иако главни дужник из уговора о кредиту није испунио своју обавезу према тужиоцу, тужилац нема законских овлашћења да захтева испуњење обавезе од туженог као јемца платца, због чега је укинуо решење о извршењу Првог основног суда у Београду Ив 2288/14 од 25.12.2014. године и тужбени захтев одбио, као неоснован. Према датим разлозима, тужени је спорио висину утуженог потраживања, а тужилац до дана закључења главне расправе није доставио картице кредита у вези са свим отплатама које су извршене, нити је предложио извођење доказа вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке на околност утврђивања висине потраживања.

Насупрот становишту првостепеног суда, правилно је другостепени суд оценио да је првостепени суд погрешно применио материјално право, због чега је првостепену пресуду преиначио и решење о извршењу, у смислу одредбе члана 460. став 4. ЗПП, одржао на снази.

Неосновано се наводима ревизије туженог оспорава правилна примена правила о терету доказивања и правилна примена материјалног права.

Тужени је са тужиоцем закључио уговор о јемству којим се обавезао да ће тужиоцу, као повериоцу из уговора о кредиту закљученог са Предузећем за производњу, трговину и услуге „АУТО ТЕСН“ д.о.о. Београд, као корисником кредита, испунити, као јемац платац, све доспеле, а неиспуњене уговорне обавезе главног дужника. У циљу обезбеђења потраживања банке тужени је предао банци бланко потписану меницу са клаузулом „без протеста“, потписану од стране туженог као трасанта, са овлашћењем банци да је може попунити и у њу унети све битне меничне елементе у складу са условима предвиђеним у основном уговору. Како дужник из уговора о кредиту своју обавезу према тужиоцу није испунио у целости, то је тужилац на основу датог овлашћења туженог бланко потписану меницу са клаузулом “без протеста” попунио и покренуо поступак принудне наплате свог доспелог, а не наплаћеног потраживања.

Чланом 16. Закона о меници прописано је да се, ако је меница, која је у време издања била непотпуна, накнадно испуњена противно постојећем споразуму, повреда овог споразума не може се приговорити имаоцу менице, осим ако ју је стекао зломислено или ако је при стицању менице поступио с великом немарношћу.

Начело меничне строгости ублажено је давањем могућности меничном дужнику да истиче меничне приговоре који се тичу недостатка правног посла на основу кога је меница издата. Тако је тужени имао право да у току спора истиче приговор да је меница попуњена противно споразуму, односно да није исправно попуњена, јер у њу није унет тачан садржај који се односи на висину дуга.

У смислу члана 223. ЗПП странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, а странка која

оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји.

Тужени је у поступку спорио висину потраживања односно износ на који је меница попуњена, а на њему је, у смислу цитиране законске одредбе, супротно наводима ревизије, терет доказивања чињеница које би спречиле настанак или остварење права или услед којих би право тужиоца на наплату потраживања, у износу на који меница гласи, престало да постоји. За такву тврдњу тужени до закључења главне расправе није приложио правно релевантне доказе, односно није предложио извођење доказа вештачењем преко вештака економско-финансијске струке, због чега је, по оцени Врховног касационог суда, правилно другостепени суд одржао на снази донето решење о извршењу којим је тужени обавезан да тужиоцу испуни новчану обавезу на име меничног дуга, у износу на који меница гласи, са законском затезном каматом од доспелости до исплате и трошковима извршног поступка.

Неосновани су наводи туженог да другостепени суд без одржавања главне расправе и поновног извођења доказа није могао преиначити првостепену пресуду. Заказивање расправе пред другостепеним судом је у домену одлучивања већа другостепеног суда када оцени да је ради правилног утврђивања чињеничног стања потребно поновити већ изведене доказе или извести доказе које је одбио да изведе првостепени суд. У конкретном случају одлука другостепеног суда заснована је на чињеничном стању утврђеном из предложених и изведених доказа у првостепеном поступку, а на које је другостепени суд правилно применио материјално право и донео другачију одлуку од првостепеног суда.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужиоцу не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа- судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић